



# CANTÀNIA 2023

## LES PORTES DEL MÓN

Música: Raquel García-Tomás

Text: Bernat Castany Prado

Guia de lectura

# Presentació

## Les portes del món

La Cantània d'enguany porta per títol **Les portes del món** i se centra en les diferents maneres de concebre què és un viatge; un viatge social, cultural, existencial, filosòfic o ontològic. La Sara, una nena cega de set anys, li demana al seu pare que organitzi una volta al món, vol viatjar i conèixer diferents racons del planeta.

Us proposem que mireu més enllà, que us impregneu de les olors, els gustos i les textures dels menjars més deliciosos d'arreu del món, que entreu a casa dels vostres veïns i veïnes i tafanegeu tot el que pugueu i més. Volem que viatgeu amb tots els sentits a través de diverses lectures que us permetran conèixer curiositats dels països del món. D'altres us faran reflexionar o us oferiran nous punts de vista. Hi ha moltes maneres de viatjar. Comencem el viatge?

### **Lots de llibres associats a la guia:**

Si voleu demanar els lots de llibres associats a la guia per al vostre centre heu de posar-vos en contacte amb la biblioteca pública del vostre municipi.

Cada lot inclou una selecció de llibres dels diversos apartats de la guia de lectura.

Recomanem com a lectura principal *La meua guia, el meu Capità* de Gonzalo Moure.



# Veure més enllà

## La capacitat per veure més enllà de les limitacions visuals

La vista és un dels sentits més importants però no és l'únic. Més enllà dels ulls, hi ha altres formes de veure el món: tocant o sentint, per exemple. Ens ho demostren totes aquelles persones que no hi veuen amb els ulls, sinó que ho fan a través dels sons, les olors, les textures i els sabors.



Moure, Gonzalo. La meva Guia, el meu Capità. Il·lustr. Maria Girón; trad. Maria Lucchetti. Barcelona: Kalandraka, 2020

Camina amb la seva mà menuda dins la mà del pare. Ella gairebé no hi veu i ell no hi veu gens. Però resseguint el camí de casa a l'escola ningú ho diria. Converteixen aquest trajecte en una aventura per la selva amb criatures salvatges i sons fascinants.



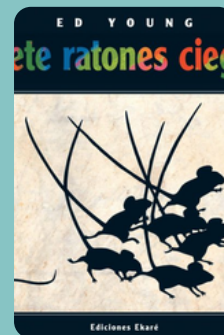
Chmielewska, Iwona. Ulls. Trad. Gisela Lara González. Sant Feliu de Guíxols: Tramuntana, 2015

Els ulls són un regal que ens permeten veure el món meravellós que ens envolta. Però les persones que no hi poden veure desenvolupen altres sentits per gaudir també de l'entorn.



Cottin, Menena. El llibre negre dels colors. Il·lustr. Rosana Faría; trad. Marta Ponzoda. Barcelona: Libros del Zorro Rojo, 2008

Com podem explicar als infants que es pot llegir amb les mans? El llibre negre, tot i que no permet la lectura en Braille, sí que ens dona moltes pistes de com algú com en Tomàs, que no veu els colors, llegeix amb els capcirons dels dits.



Young, Ed. Siete ratones ciegos. Caracas: Ekaré, 2003

Versió d'un conte tradicional d'Orient que ens convida a reflexionar sobre la parcialitat de la nostra mirada. Set ratolins cecs al voltant d'un elefant podran endevinar què és allò que tenen al davant?

# Sabíeu que ... ?

L'iris, com les empremtes dactilars, és únic en cada persona.

Només un 2% de les persones tenen els ulls verds. Quin és el color d'ulls predominant de la vostra classe?

Diuen que el nostre cervell processa les imatges visuals molt més ràpid que les paraules o els sons. Què n'opineu?

Alguns animals hi veuen força millor que no pas nosaltres. Sabeu quins?



De camí a l'escola,  
el pare i jo avancem  
per una selva de llums i ombres.  
I de sons.

Juguem a endevinar *cotxes-animals*:

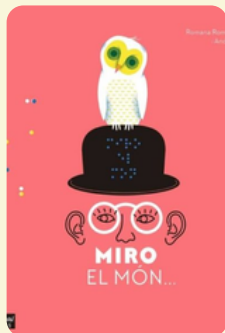
–Aquest és un Panda.

–**Escolta! Un Escarabat!**

–Un Jaguar, un Jaguar!

–**M'ha semblat sentir un Seat León**

La meva Guia, el meu Capità



Miro el món



Tanca els ulls



El sonido de los colores



Cien pasos para volar

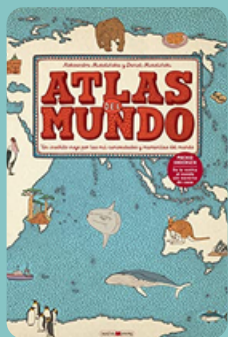


Última parada del carrer Market

# El món que ens envolta

## Conèixer i descobrir tots aquells indrets desconeguts

El món està ple de contrastos i tots nosaltres en formem part. Un món gran i canviant que no sempre ha sigut el mateix. Però alhora, el nostre racó de món ens és quotidià i pròxim. Alguna vegada heu mirat el cel de nit i us heu preguntat: què hi ha més enllà del que els meus ulls arriben a veure?



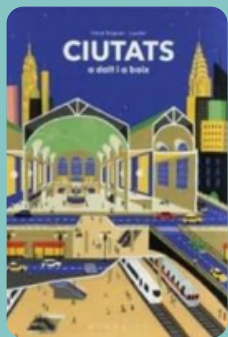
Mizielska, Aleksandra; Mizielski, Daniel.  
Atlas del mundo. Trad. Rocío de Jsasa.  
Madrid: Maeva, 2015

Un atlas és la representació geogràfica de la Terra, però no tots els atlas són iguals. Maeva Young ens presenta un viatge fascinant a través de mil curiositats i meravelles del món plasmades en uns mapes plens de detalls. Descubrim menjars típics, esports curiosos o fauna autòctona de cada racó del món.



Magrin, Federica. Atlas de les ciutats. Il·lustr. Giulia Lombardo; trad. Ramon Masnou.  
Barcelona: VV Kids, 2018

Heu anat mai a Venècia, Atenes, Xangai o Toronto? Hi ha ciutats petites, ciutats grans i fins i tot megalòpolis. Aquest llibre permet viatjar a diferents ciutats del món. S'hi destaquen monuments i edificis emblemàtics. Podreu observar la infinitat de llengües que conviuen al nostre planeta i la diversitat de tradicions i folklore.



Noguera, Irene. Ciutats a dalt i a baix. Il·lustr. Laura Fernández Arquisola (Laufer).  
Barcelona: Mosquito, 2021.

Viatjareu a diferents ciutats a través de l'arquitectura, els edificis i també del seu subsòl. Podreu descobrir les mines de sal de Wieliczka a Polònia o agafar el metro al districte Shinjuku de Tòquio.



Cassany, Mia. Ports. Il·lustr. Víctor Medina.  
Barcelona: Mosquito, 2017

Sabíeu que el port de Nova York és un dels que més moviment té de tota Amèrica? O que quan el port de Londres es va construir estava situat just al centre de la ciutat. Víctor Medina ens presenta un recull de diversos ports d'arreu del món i de diferents moments històrics, per tal de veure els usos, els canvis i com una ciutat s'estructura i organitza al voltant del port.

# Sabíeu que ... ?

El primer mesurament de la Terra el va fer el geògraf grec Eratòstenes al segle III aC. Va calcular que la Terra tenia una circumferència de 40.000 km.



Fernando Magallanes i Elcano van completar la primera volta al món navegant en un viatge ple d'aventures que va durar tres anys (1519-1522).

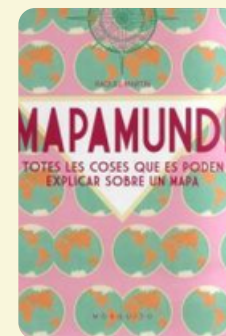
En Phileas Fogg, el personatge creat per Jules Verne, es va jugar vint mil lliures a què podia fer la volta al món en 80 dies o menys, és a dir, en mil nou-centes vint hores o cent quinze mil dos-cents minuts, i així va ser. Va guanyar l'aposta i tota una aventura.



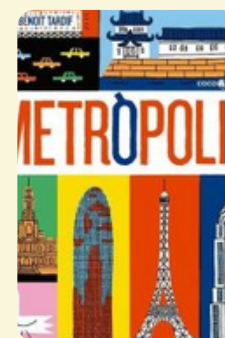
**Quant creieu que tardaríeu a fer la volta a la Terra?**



Atlas d'aventures



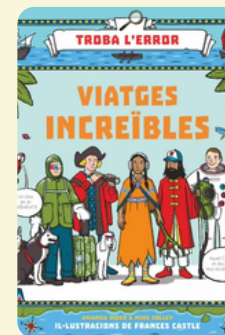
Mapamundi



Metròpolis



10 grandes rutas del mundo



Viatges increïbles



Intrepidas

# Cases i veïns

## "La vostra primera casa és el cervell"

A Papua Nova Guinea es construeixen cases a dalt dels arbres; a Suècia, algunes cases cobreixen les teulades amb herba per protegir-se del fred; a l'Àfrica les cases estan fetes de terra. Els materials i les estructures varien segons l'entorn, la ubicació i les necessitats de les persones. I això també influeix en la relació que s'estableix entre els veïns i les veïnes.



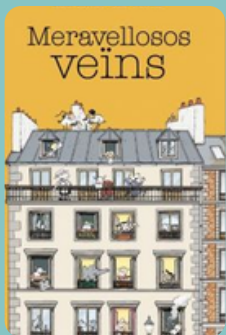
Brami, Maïa. *El món és casa meua*. Il·lustr. Karine Daisay. Barcelona: Zahorí, 2017

Conèixer la cultura i els costums de diferents països, a través de l'explicació que fan els nens del seu dia a dia amb les seves famílies. Una oportunitat per endinsar-nos en els seus costums i saber a quins jocs juguen o quins són els seus àpats preferits. Però, sobretot, quines són les seves il·lusions.



Carballal, Alba. *Casa teva a qualsevol lloc*. Il·lustr. Lorenzo Sangiò; trad. Marta Breu. Barcelona: Flamboyant, 2021

Aquest conte amb molt d'humor us farà pensar sobre el concepte de casa. Per a què serveix? Què poden tenir en comú les cases. Abans la gent es reunia davant la llar de foc, ara on? No tothom dorm en un llit. Com utilitzeu la vostra casa?



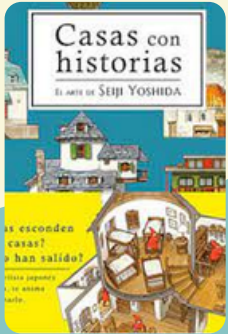
Lasserre, Hélène. *Meravellousos veïns*. Il·lustr. Guilles Bottonaux; trad. Mireia Guerola Carbó. Barcelona: BiraBiro, 2019

Àlbum ple de detalls que descriu la vida quotidiana dels veïns i com el pas del temps va transformant les seves vides. Observareu el comportament dels nous veïns – porquets, llops, elefants, peixos, vaques, cigonyes – i com és la convivència entre ells.

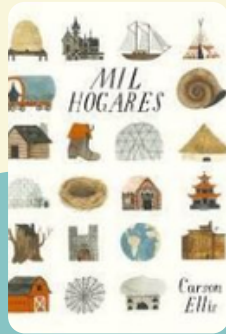


Baek, Heena. *Gelats de lluna*. Trad. Anna Duesa Ssmandia. Madrid: Kókinos, 2022

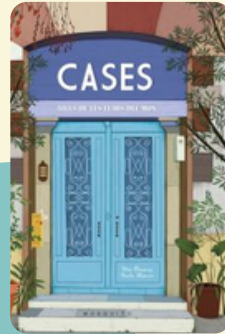
Història senzilla on queda plasmada que la cooperació entre veïns dona més sentit a la vida. Els veïns d'un edifici no poden dormir perquè fa molta calor i la lluna es comença a fondre. La portera, una iaia molt creativa, decideix agafar les gotes de la lluna per a fer gelats i així fer passar la calor.



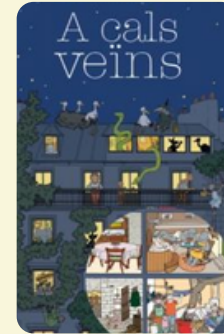
Casas con historias



Mil hogares



Cases



A cals veïns



Where children sleep

## Us proposem:

Seguint l'obra del fotògraf James Mollison al seu llibre **Where children sleep** us animem a fer una fotografia a la vostra habitació i comentar-la a classe.

**Amb quines de les habitacions del llibre creieu que tenen més coses en comú i per què?**

Where children sleep





# Els meus veïns del costat

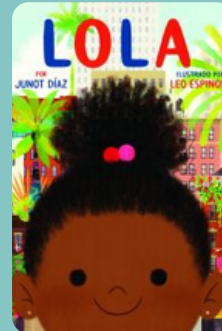
## Què en sabem dels nostres veïns i veïnes?

A dalt i a baix, a un costat i a l'altre, a prop o lluny, gairebé tothom té veïns al seu voltant. Què en sabem? Què deuen estar fent ara? Ens assemblem? Potser demà és un bon dia per descobrir-ho. I si truquem a la seva porta i ens presentem?



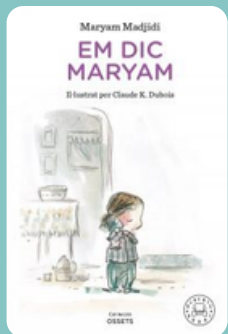
Sís, Peter. Madlenka. Trad. Alejandro Pérez Viza. Barcelona: Lumen, 2001

Ai! A la Madlenka li ha caigut una dent. Està tan emocionada que no pot estar-se d'explicar-ho a tot el veïnat. Porta a porta, botiga a botiga, Madlenka recorre tota l'illa de cases explicant la notícia.



Díaz, Junot. Lola. Il·lustr. Leo Espinosa; Trad. Teresa Mlawer. Barcelona: Beascoa, 2020

A la classe de la Lola hi ha infants que venen de tot el món. Per això, ara que els toca fer una redacció del seu país, estan tots molt emocionats. La Lola, però, haurà de demanar als veïns que li parlin de "La isla". Ella era molt petita quan va marxar i no en recorda res.



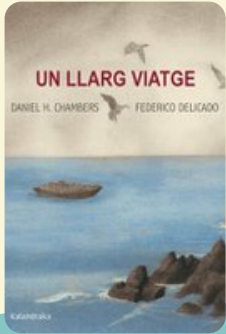
Madjidi, Maryam. Em dic Maryam. Il·lustr. Claude K. Dubois; trad. Yannick Garcia. Barcelona: Blackie Books, 2021

La Maryam ha arribat a una nova ciutat i enyora l'àvia, la seva antiga casa i les seves joguines. I a sobre a l'escola ha d'aprendre una llengua nova que els pares no coneixen. Quina vergonya li fa que la mare, quan la recull, li parli en la llengua d'abans!

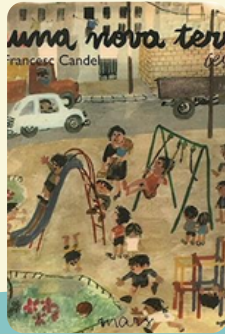


Sarihi, Sepideh. No sin mis cosas preferidas. Il·lustr. Julie Völk; trad. Lorenzo Rodríguez López. Sevilla: Lóguez, 2020

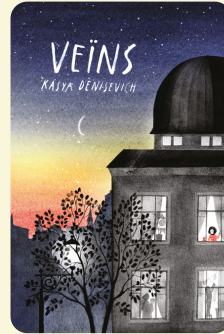
L'autora iraniana ens explica el dilema d'una nena quan la seva família ha de deixar casa seva i marxar a una altra ciutat. Només pot emportar-se quatre coses i, és clar, és una decisió molt difícil. Quants records que no podrà guardar dins una maleta!



Un llarg viatge



Una nova terra



Veïns



Com vaig curar el  
pare de la seva por  
als nouvinguts



La Jardinera

## Us proposem:

La família, la classe, el bloc de pisos, el barri, sovint són un reflex de la diversitat del món.



### Provem de fer-ne una radiografia ràpida?

Els vostres avis, els vostres pares i vosaltres heu nascut al mateix lloc?

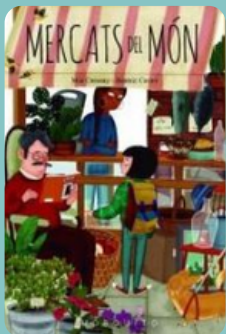
A la vostra classe, quantes llengües s'hi parlen?

Al vostre bloc o barri, quantes nacionalitats hi podeu trobar?

# El gust del món

## Et convidem a fer un petit tast per la gastronomia de diversos països

Voleu tastar els diferents sabors del món? Omplireu el cistell als millors mercats, us barrejareu amb la seva gent voltant per les parades i aprendreu d'on venen els aliments i què podeu cuinar amb ells.



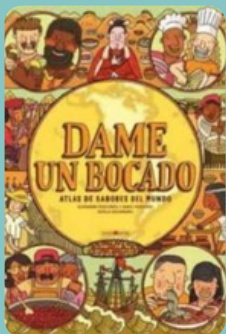
Cassany, Mia. Mercats del món. Il·lustr. Beatriz Castro. Barcelona: Mosquito Books, 2019

Llibre per conèixer què mengen i què compren els habitants de diferents països als seus mercats. Passejareu pel mercat de les flors d'Amsterdam. Trobareu coses noves o velles al mercat del Rastro de Madrid. I si us agrada el peix, no us perdeu el mercat de Tòquio.



Gallo, Geny. Atles de la cuina. Il·lustr. Annalisa Beghelli. Barcelona: VV Kids, 2018

Exploreu el món amb aquest meravellós atles de cuina. Descobrireu perquè els portuguesos consumeixen 26 kg de bacallà per cap d'any. La tradició de beure té a les cinc a Anglaterra i com les agulles del cabell es van convertir en els bastonets a la Xina.



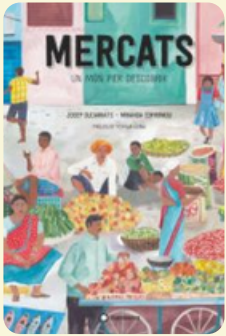
Mizielinska, Aleksandra. Dame un bocado: atlas de sabores del mundo. Trad. Ewa Katarzyna Moloniewicz. Madrid: Maeva, 2021

Mitjançant un mapa podeu triar el destí del vostre viatge. Sabíeu que les faves són un aliment que es menja a Egipte a primera hora del matí? Però que els romans no les volien ni tocar perquè pensaven que en elles estava l'ànima dels morts.



Sala, Felicitat. Dinar al carrer de la Magrana, 10. Trad. Mireia Alegre i Clanxet. Berga: El Dimoni Pelut, 2022

Receptari per a nens de cuines del món, acompanyat d'unes il·lustracions molt boniques. Tot passa al carrer de la Magrana, 10. A cada pis, els veïns de diferents nacionalitats estan preparant àpats dels seus països, per compartir en una gran festa on tothom serà benvingut.



Mercats un món per descobrir



Sabor a insecto



Fastigosament bo



El menjador de l'àvia



Nuestra cocinita

## Sabíeu que ... ?

A Tailàndia la gent menja escarabats rinoceront com aperitiu.

La sopa d'escarabat era popular a França.

A Mèxic els millors restaurants ofereixen ous de formiga negra.

**Quants gustos i olors sou capaços de reconèixer amb els ulls tapats?**

**2.500 milions de persones inclouen insectes a la seva dieta.**



Il·lustració: Maria Girón

